

Holokost Kurbanlarını Anma Uluslararası Günü toplantısı vesilesiyle

Sayın Büyükelçi Ertan Tezgör tarafından yapılacak konuşma

26 Ocak 2012

Sayın Hahambaşı,

Sayın Vali, Sayın Belediye Başkanı

Sayın Türk Musevi Cemaati Başkanı,

Değerli Katılımcılar,

Nürnberg Uluslararası Mahkeme kararıyla sabit olan Holokost'un kurbanlarını anma amacıyla Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından oybirliğiyle belirlenen uluslararası anma günü vesilesiyle düzenlediğimiz bu törende, İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi rejimi altında hayatını kaybeden milyonlarca Yahudi ve diğer azınlık grubu mensuplarını saygıyla anmak isterim.

Şunu açıkça vurgulamak lazım ki, Holokost kurbanlarının belirli bir azınlık mensubu olmaktan başka hiç bir "suç"ları bulunmamaktadır. Soğukkanlılıkla oluşturulmuş ve uygulanmış bir plan sonucunda 6 milyon masum insan sistematik bir şekilde öldürülmüş, kasten yok edilme politikasına tabi tutulmuşlardır. Ne yazık ki, bu emsalsiz trajedi Avrupa'nın birçok yerinde yönetimlerce ve geniş halk kitlelerince sessizlikle karşılanmış, hatta Yahudilerin toplama kamplarına gönderilmesinde işbirliği yapmışlardır.

Öte yandan, memnuniyetle ifade ediyorum ki, üzerinde bulunduğumuz bu topraklar, yüzyıllar boyu baskı, zulüm ve bağınazlık ortamından kaçma zorunluluğunda kalan herkese kucak açmıştır. Bu konuda, Yahudiler için en önemli tarih 1492'dir. İçinde bulunduğumuz bu yıl, Engizisyondan kaçan İspanyol Yahudileri Sefaradların Osmanlı İmparatorluğuna davet edilmelerinin ve buralarını kendilerine yeni vatan edinmelerinin 520. Yıldönümünü oluşturmaktadır. Esasen, Yahudiler bu topraklarda 1492 yılından daha önce de var olmuşlar ve Sefarad Yahudilerinin gelmeleriyle güçlenmişlerdir. Çağdaşlarıyla karşılaştırıldığında olumlu bir hoşgörü örneği teşkil eden Osmanlı'nın sosyal düzeni içinde Yahudiler önemli ve üretken bir halk olmuştur.

İkinci Dünya Savaşı yıllarında da ülkemizin doğal refleksi, Nazi rejimi tarafından hedef alınan Avrupa'daki Yahudilerin korunması için çaba harcamak olmuştur. Yahudi kökenli Türk vatandaşlarının soykırımdan kurtarılması için azami gayret gösterilmiştir. Bu hususu belgeleyen yapımlar arasına geçtiğimiz yıl "Türk Pasaportu" belgeseli de katılmıştır. Uluslararası düzeyde başarı kazanan bu belgesel, diplomatlarımızın bu konudaki çalışmalarını layıkıyla tanıtmakta, ayrıca

Holokost'un genç kuşaklara aktarılmasına katkıda bulunmaktadır. Bu vesileyle, İkinci Dünya Savaşı sırasında ırkçı Nazi yönetiminin hedefi halindeki kişileri korumak ve kurtarmak için kendi hayatlarını tehlikeye atmaktan çekinmemiş olan diplomatlarımızı da saygı ve rahmetle anıyoruz.

İkinci Dünya Savaşı ve öncesinde kapımız sadece Türk vatandaşı Yahudilere değil tüm sığınmacılara açık olmuş, sonuç itibariyle ülkemiz her biri dalında dünyaca tanınmış Yahudi kökenli Profesörlere misafir etme şerefine de nail olmuştur. Bu şahsiyetler de toplum ve kültürümüze önemli katkıda bulunmuşlardır.

Holokost, insanlığa karşı bir suç olarak gördüğümüz anti-Semitizmin bir ürünüdür. Türkiye, Holokost'un hatırlanması ve bundan dersler çıkarılması ile ırkçılık, yabancı düşmanlığı, islamofobi ve anti-Semitizme karşı mücadelede izlemekte olduğu ilkeli siyaseti kararlılıkla sürdürecektir. Bu tutumumuz, karşılıklı anlayış ve hoşgörü ile özgürlük, güvenlik ve demokrasiye olan inancımızdan kaynaklanmaktadır.

Bu bağlamda, Avrupa'da hükümetler, aydınlar ve kitleler arasında giderek daha yaygın tanınmakta olan İslamofobi ve yabancı düşmanlığı gibi diğer ırkçılık ve ayrımcılık formları üzerinde de daha ciddiyetle durulmasını bekliyoruz. Unutmayalım ki 1492 yılı çerçevesinde bahsettiğimiz engizisyon o topraklardaki Yahudilerle beraber Müslümanların da izlerini silmeyi amaçlamıştır. Nitekim, BM'in Holokost Kurbanlarını Anma Günü ihdas etme kararı, aynı zamanda, nerede olursa olsun etnik kökeni ve dini inançları temelinde kişi veya topluluklara karşı tüm dini hoşgörüsüzlük, tahrik, taciz ya da şiddet belirtilerini kınamaktadır.

Değerli Katılımcılar,

67 yıl önce 27 Ocak günü Nazi toplama kamplarından en büyüğü olan Auschwitz-Birkenau kurtarılmıştır. Bu emsalsiz trajediyi fiziki olarak hatırlatmak amacıyla kurulan Auschwitz Birkenau müzesinin vakfı tarafından oluşturulan uluslararası fona katkıda bulunulmakta ve fon yönetim kuruluna katılmaktadır. Aynı zamanda Holokost Eğitimi, Anılması ve Araştırılması konusundaki hükümetler arası Görev Gücü faaliyetlerine katılmaktayız. Bu katkılarımız ve katılımlarımız, insan tahayyülünün almakta zorlandığı Şoa'nın bir daha tekrarlanmaması için hatırasının yaşatılması amacını gütmektedir. 2004 yılında ülkemizde kitabı yayınlanmış olan Şoa belgeselinin, TRT'de yayınlanacak olmasının da yeni nesiller için bu olayları ilk ağızdan öğrenmeleri için bir vesile teşkil edeceğini düşünüyorum.

Sonuç itibariyle, Şoa'nın asla unutulamayacağını vurgularken, tarih boyunca insanlığa karşı işlenmiş bu en vahim suçtan insanlık adına dersler çıkartarak, daha iyi bir gelecek ve barış içinde bir dünya yaratmak için çalışmanın önemini vurgulamak isterim.